

Αθήνα, 04.02.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

**Προς
Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών**

Θέμα: «Από την ενεργειακή φτώχεια στην ενεργειακή τιμωρία: κυβερνητική αδράνεια απέναντι στα ευάλωτα νοικοκυριά»

Η ενεργειακή φτώχεια στην Ελλάδα δεν αποτελεί ούτε συγκυριακό φαινόμενο ούτε μελλοντική απειλή. Είναι μια παγιωμένη κοινωνική πραγματικότητα. Σύμφωνα με ευρωπαϊκά στοιχεία, η χώρα μας καταγράφει τις χειρότερες επιδόσεις στην ΕΕ σε βασικούς δείκτες ενεργειακής φτώχειας, γεγονός που αποτυπώνει την αποτυχία της ασκούμενης ενεργειακής πολιτικής να προστατεύσει τα νοικοκυριά. Σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία της Eurostat και του EU Energy Poverty Advisory Hub, η Ελλάδα καταγράφει τις υψηλότερες τιμές στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε τέσσερις βασικούς δείκτες ενεργειακής φτώχειας, γεγονός που αποτυπώνει το βάθος και τη διάρκεια του προβλήματος, πολύ πριν από την εφαρμογή νέων πολιτικών τιμολόγησης άνθρακα.

Η επερχόμενη εφαρμογή του νέου Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών για τα κτίρια και τις οδικές μεταφορές (ΣΕΔΕ2), από το 2027, αναμένεται να επιβαρύνει περαιτέρω τα νοικοκυριά που εξαρτώνται από τα ορυκτά καύσιμα, με δυσανάλογες επιπτώσεις στα πιο ευάλωτα κοινωνικά στρώματα. Σε αυτό το ήδη ασφυκτικό κοινωνικό πλαίσιο, η κυβέρνηση προχωρά στην εφαρμογή του νέου Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών για τα κτίρια και τις οδικές μεταφορές (ΣΕΔΕ2) από το 2027, χωρίς να έχει διασφαλίσει ούτε επαρκή χρηματοδότηση ούτε ένα συνεκτικό και κοινωνικά δίκαιο σχέδιο προστασίας των ευάλωτων.

Η μελέτη του Green Tank και της Facets για τις επιπτώσεις του ΣΕΔΕ2 στην Ελλάδα είναι αποκαλυπτική: ήδη πριν από την έναρξη του νέου συστήματος, το 26,5% του πληθυσμού είναι ενεργειακά ευάλωτο και το 13,9% μεταφορικά ευάλωτο. Η εφαρμογή του ΣΕΔΕ2 εκτιμάται ότι θα αυξήσει τις δαπάνες των ευάλωτων νοικοκυριών κατά 833 εκατ. έως 1,6 δισ. ευρώ την περίοδο 2027–2032, διευρύνοντας περαιτέρω την έκταση της ενεργειακής και μεταφορικής φτώχειας.

Την ίδια στιγμή, οι διαθέσιμοι πόροι του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα για την Ελλάδα (4,78 δισ. ευρώ) υπολείπονται δραματικά των πραγματικών αναγκών. Η ίδια μελέτη τεκμηριώνει ότι απαιτούνται συνολικές επενδύσεις ύψους 11,9–15,5 δισ. ευρώ για να υπάρξει ουσιαστική προστασία των νοικοκυριών και ταυτόχρονα επίτευξη των κλιματικών στόχων. Παρά ταύτα, η κυβέρνηση επιμένει σε αποσπασματικές επιδοματικές πολιτικές, αποφεύγοντας τις αναγκαίες δομικές παρεμβάσεις.

Ακόμη πιο ανησυχητικό είναι ότι το επικαιροποιημένο Σχέδιο για την Καταπολέμηση της Ενεργειακής Ένδειας παραμένει ανεπαρκές, χωρίς ουσιαστική σύνδεση με τη στεγαστική πολιτική, χωρίς μαζικό πρόγραμμα ενεργειακών ανακαινίσεων και χωρίς σοβαρή ενίσχυση των ενεργειακών κοινοτήτων. Η ενεργειακή μετάβαση προχωρά ερήμην των τοπικών κοινωνιών και μετατρέπεται σε μηχανισμό αναπαραγωγής ανισοτήτων.

Επειδή το ΣΕΔΕ2, όπως σχεδιάζεται, κινδυνεύει να λειτουργήσει ως ένας ακόμη έμμεσος φόρος στα φτωχότερα νοικοκυριά

Επειδή η κυβέρνηση έχει την πλήρη ευθύνη να διασφαλίσει ότι η κλιματική πολιτική δεν θα μετατραπεί σε κοινωνική τιμωρία

Επειδή η ενεργειακή μετάβαση χωρίς κοινωνική δικαιοσύνη δεν είναι μετάβαση αλλά επιβολή,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Ποια συγκεκριμένα και κοστολογημένα μέτρα έχει λάβει ή προτίθεται να λάβει η κυβέρνηση για την άμεση προστασία των ενεργειακά και μεταφορικά ευάλωτων νοικοκυριών από τις επιπτώσεις του ΣΕΔΕ2;
2. Πώς σκοπεύει να καλύψει το τεκμηριωμένο χρηματοδοτικό κενό μεταξύ των πραγματικών αναγκών (έως 15,5 δισ. ευρώ) και των ανεπαρκών πόρων του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα;
3. Γιατί δεν έχει παρουσιαστεί μέχρι σήμερα ένα ολοκληρωμένο, δεσμευτικό και κοινωνικά δίκαιο Κοινωνικό Σχέδιο για το Κλίμα, παρά την κρισιμότητα της περιόδου 2026–2032;
4. Προτίθεται η κυβέρνηση να δεσμεύσει το σύνολο των εσόδων από τη δημοπράτηση δικαιωμάτων εκπομπών του ΣΕΔΕ2 και μέρος των εσόδων του ΣΕΔΕ1 για την ουσιαστική μείωση της ενεργειακής και μεταφορικής ευαλωτότητας ή θα συνεχίσει να τα αντιμετωπίζει ως γενικά δημοσιονομικά έσοδα;
5. Πώς απαντά η κυβέρνηση στην τεκμηριωμένη κριτική ότι η ενεργειακή μετάβαση στην Ελλάδα εξελίσσεται χωρίς κοινωνικό σχεδιασμό, χωρίς συμμετοχή των πολιτών και εις βάρος των πιο αδύναμων;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Δρίτσας Θεόδωρος

Ηλιόπουλος Αθανάσιος (Νάσος)

Τζανακόπουλος Δημήτριος

Τζούφη Μερόπη

Τσακαλώτος Ευκλείδης

Φωτίου Θεανώ